

Technische analyse

AEX: stand van zaken

Na een onverwachte, ruim twee maanden durende afwezigheid is dit weer de eerste technische analyse van de AEX. Wat is de huidige conditie van de index?

Sinds april dit jaar was er sprake van een relatief smalle en zijwaartse rust in de AEX tussen grofweg 745 en 780 punten. Alleen aan het einde van juli zagen we een kortstondige doorbraak met een top bij 795 punten.

Vooraf rente van belang voor vervolg

In veel andere Europese indices zagen we eenzelfde beeld, waarbij de Duitse DAX zelfs kortstondig zijn all-time high wist te doorbreken. Is er nu sprake van een krachtige nieuwe bullmarkt of juist van langdurige euforie? Ik ga uit van het laatste scenario, waarbij vooral de intermarkt-indicatoren, zoals de rente-, energie- en valutamarkten, tegengestelde signalen tonen voor de aandelenmarkten. Vooral de krachtige opgaande trend in de rente is een contrair signaal voor het langere technische beeld van de aandelenmarkten.

Sinds oktober stijgende bodemlijn neerwaarts gebroken

In de grafiek van de AEX zien we dat de sinds de oktoberbodem (611) opgaande blauwe lijn, eind juni werd gebroken en de hogere jaartop een terugtest was naar deze voormalige steunlijn. Ook werden vorige week (voor het eerst sinds vorig jaar) het 200-daags gemiddelde en de onderkant van de zijwaartse fase neerwaarts gebroken.

Herstel voor vorming lagere top? Eerste richtpunt bij 710

Hiermee is een aanzienlijke verzwakking opgetreden en ligt het 1^e richtpunt bij 710. Door de lage stand van de RSI en de vrijdag gevormde *hammer* (positief omkeerpatroon) lijkt een tijdelijk herstel wel reëel. Weerstand vinden we bij 747 en 764. Hiermee zou ook een grote topformatie gevormd kunnen worden. Verbetering in het langere beeld treedt op boven 780, maar de vorming van een lagere top lijkt reëel.

Intermarkt-indicatoren zoals de rente, olieprijs en valuta kunnen belangrijke signalen geven voor het vervolg van de aandelenmarkten, vooral als deze tegenstrijdig met elkaar bewegen. Een precies omkeersignaal moet echter uit de grafiek van de index zelf komen.

Een hammer is een positief omkeerpatroon na een forse daling waarna een opwaartse tegenreactie kan plaatsvinden.

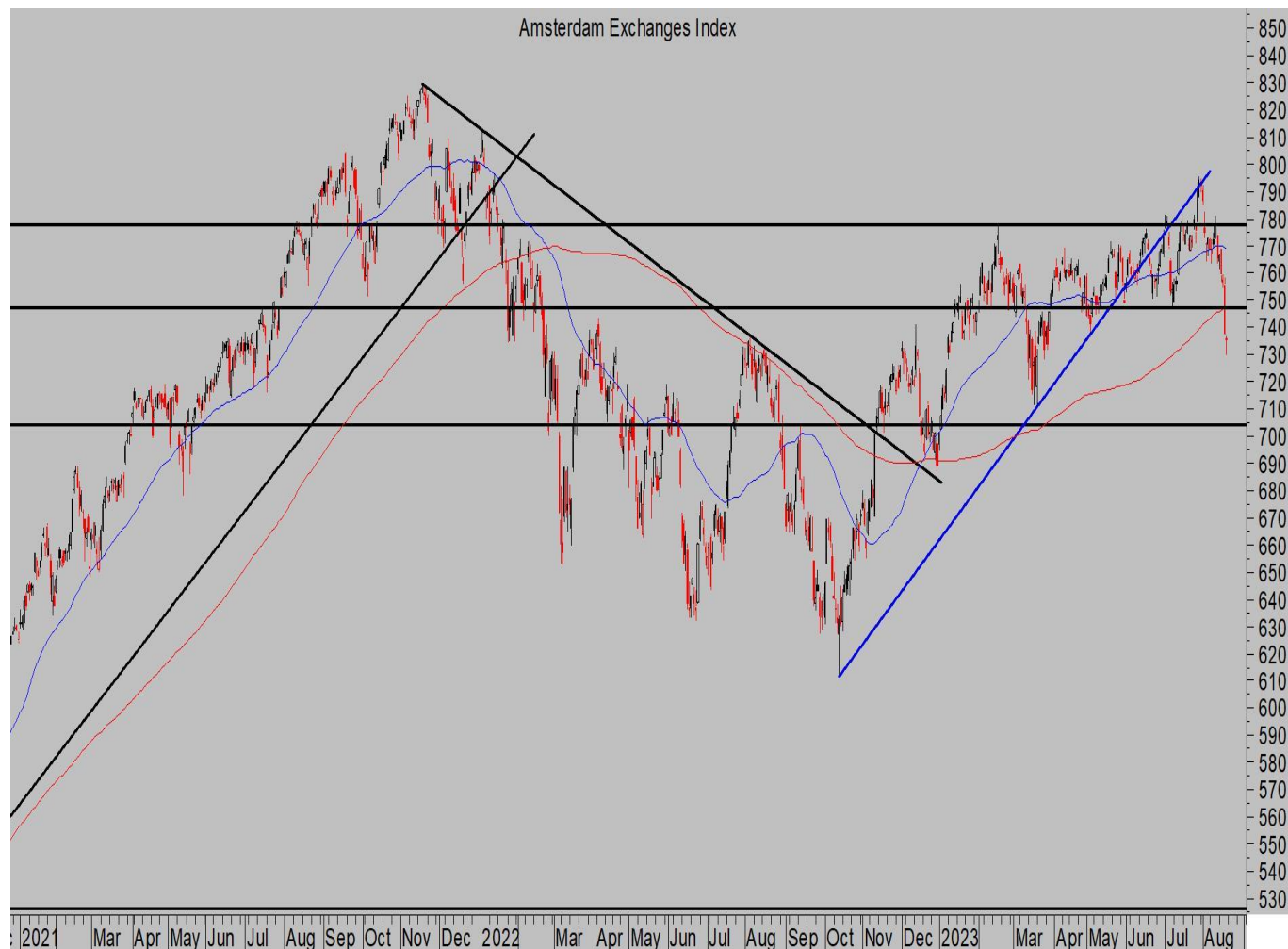
Visie technische analyse:

Trend	steunniveaus	weerstandniveaus
Short	730 / 728 / 725 / 711	747 / 758 / 764 / 768

Bas Heijink werkt sinds 1998 bij ING en is sinds 2008 Technisch Analist bij het Investment Office. Bas studeerde Beleidsgerichte Financiële Economie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. In 2014 ontving hij een 'Gouden Stier' als winnaar van de publieksprijs 'Beste beleggingsexpert' van beleggingssite Belegger.nl. In 2016 en 2017 ontving hij opnieuw Gouden Stieren: als winnaar van de publieksprijs Beste technisch analist.

Grafiek AEX-index op dagbasis, slotkoers 18 augustus

Bron: Reuters Metastock XVII, 21 augustus 2023. Zie ook onze [uitleg van technische begrippen](#)

Risicobarometer ING Investment Office

Signaal	=	
Macro-economie	=	Groei wereldeconomie zwakt iets af, maar recessie lijkt voorlopig onwaarschijnlijk
Liquiditeit / rente	=	Centrale banken bijna klaar met renteverhogingen, financiële condities nog relatief ruim
Waardering	=	Waardering aandelen rond langjarig gemiddelde; obligatierentes op aantrekkelijke niveaus
Sentiment ¹	=	Het sentiment onder beleggers is recent verbeterd naar meer neutrale niveaus
Technische analyse ²	-	Technische beeld is in veel aandelenindices zwak
Deze tabel wordt maandelijks geüpdatet. Laatste wijziging: 28 juli 2023		

¹ Contra-indicator, zeer negatief sentiment kan beoordeeld worden als positief.

² Technische analyse (TA) is een manier om de koersontwikkeling op financiële markten te voorspellen en is één van de signalen die onze risicobarometer stuurt. Alle signalen (waaronder het TA-sigitaal) worden onafhankelijk van elkaar bepaald en opgeteld tot één (totaal) risicosigitaal. Dit sigitaal is bepalend voor onze tactische assetallocatie.

Disclaimer

Deze beleggingsaanbeveling is opgesteld door Bas Heijink, technisch analist en is uitgebracht door het ING Investment Office, onderdeel van ING Bank N.V. op 21 augustus 2023 om 08:00 uur. Voor het opstellen van deze beleggingsaanbeveling is gebruik gemaakt van de volgende wezenlijke informatiebronnen: Credit Suisse, BofA Securities, Goldman Sachs, Bloomberg, CreditSights, UBS, Standard & Poor's, Moody's, Fitch, ING FM, Citi, J.P. Morgan, Thomson Reuters Datastream, Sustainalytics of Reuters Metastock. Deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd op de volgende waarderingsgrondslagen, methoden en aannames: koerswinstverhouding, koersboekwaardeverhouding of net asset value (NAV). Voor deze beleggingsaanbeveling zijn geen beschermde modellen gebruikt. Een beschrijving van het ING-beleid ten aanzien van informatiebarrières en belangenverstremming kunt u [hier](#) vinden. Tenzij anders vermeld, zal ING Bank N.V. de beleggingsaanbeveling niet actualiseren. Ontwikkelingen die zich na het opstellen van deze beleggingsaanbeveling hebben voorgedaan, kunnen van invloed zijn op de juistheid van de aannames waarop deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd. Beleggingsaanbevelingen worden over het algemeen 2 tot 4 keer per jaar herzien. Deze beleggingsaanbeveling behelst geen individueel beleggingsadvies maar slechts een algemene aanbeveling waarop beleggers hun beleggingsbeslissingen mede kunnen baseren en vormt geen uitnodiging tot het aangaan van welke overeenkomst of verbintenis dan ook. Deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd op aannames en vormt geen garantie voor een bepaalde ontwikkeling of resultaat. Aan deze beleggingsaanbeveling kunnen geen rechten worden ontleend. Beslissingen op basis van deze beleggingsaanbeveling zijn voor uw eigen rekening en risico. Noch ING Bank N.V. noch ING Groep N.V. noch enige andere rechtspersoon die tot de ING Groep behoort, aanvaardt aansprakelijkheid voor enige schade in welke mate dan ook die voortvloeit uit het gebruik van bovenstaande beleggingsaanbeveling of de daarin opgenomen informatie. Beleggen brengt risico's en kosten met zich mee. U kunt uw inleg of een deel ervan verliezen. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. ING Bank N.V. is niet geregistreerd als broker-dealer en investment adviser zoals bedoeld in de Amerikaanse Securities Exchange Act van 1934, respectievelijk de Amerikaanse Investment Advisers Act van 1940, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, en evenmin in de zin van andere toepasselijke wet- en regelgeving van de afzonderlijke staten van de Verenigde Staten van Amerika (hierna tezamen: 'Amerikaanse beleggingswetgeving'). Deze beleggingsaanbeveling is niet gericht tot en niet bestemd voor 'U.S. Persons' in de zin van de Amerikaanse beleggingswetgeving. Kopieën hiervan mogen niet worden verzonden of worden meegebracht naar de Verenigde Staten van Amerika of worden verstrekt aan U.S. Persons. ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam en staat onder toezicht van Autoriteit Financiële Markten AFM. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Alle rechten voorbehouden. Deze beleggingsaanbeveling mag niet worden verveelvoudigd, gekopieerd, gepubliceerd, opgeslagen, aangepast of gebruikt in welke vorm dan ook, online of offline, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ING Bank N.V. ©2023 ING Bank N.V., Amsterdam.